

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vrednišтво je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 188.

V Ljubljani, v soboto 16. avgusta 1884.

Letnik XII.

Pogled Slovenca v prihodnost.

(Dalje.)

Hočemo izgledov? Poglejmo si imovite može, ki stojé v časti pri ljudstvu, ki bi morali imeti odprto srce zanj. Koliko jih je izmed teh, ki so si izruvali vero popolnoma iz srca, ki skrbé edino le za svoj osebni blagor, ne brineč se za trpeče človeštvo. Ljubezen jim je tuja smešna stvar; ne zdi se jim napačno kopičiti vedno bolj svoje premoženje, če tudi z zaslužkom žuljavih rok bornih sobratov. Nemajočega zaničujejo ter živé prav po nauku onih, ki pravijo: človek, ki pride na zemljo brez kapitala, nima pravice živeti. Jeli tako ravnanje vredno človeka? Ravnanje, ki ne pozna blazega čuta. Ako so pa stariši vdani takim načelom, kaki pa morajo biti njih otroci? Jabelko ne pade daleč od drevesa! Otroci vidijo le slabe vzglede na svojih roditeljih, naj li postanejo dobri? Čudovito hitro se ucepijo slaba načela starišev v mlado srce ter zadušé v njem ves čut do dobrega in blazega. Tak mlad človek je pravo divje drevo; na zunanje kaže sicer nekako oliko, srce pa mu je mrzlo; saj je bila odgoja taka! Neverni stariši so mislili, da ga osrečijo najgostejše s tem, ako mu zapusté kupe bogastva; da bi mu pa blažili srce ter ga naučili vestno delati v življenji, tega niso storili, ker sami tega znali niso ali pa niso hotli znati! Mladenič brez trdnih, dobrih načel jame živeti lahkomišljeno; kaj ga bode pa tudi od tega odvrčalo? Saj je svet tako lep in se mu smejlja tako sladko! Pa premoženje se le prerado razgubi in kmalo stoji naš mladenič na svetnem površji brez imetja ter nima prostora svojega, kamor bi položil glavo. Nasitil je svoje svetno poželenje, svoje strasti, a zapravlil je s tem svoje dušne in telesne moči; zapravlil je s svojo lahkomišljenostjo tudi najdražje, čut blažeče in tolažeče vere, ako je je kaj imel. Da si more vsaj svoje življenje ohraniti, se ne ustraši nobenega hudodelstva; boj za obstanek ga sili delati tudi zoper človeške in božje zakone. Kaj se pa zmeni tudi za misel, da lahko izgubi to

ničevo življenje. Saj to ni toliko vredno; s smrtjo je pa tako vse pri kraju, ker duše ni!

Dejal bi kdo, da je ta podoba prečrno slikana. Res je, da je kar v celoti ne najdemo pogosto, pa posamezne dele iz nje najdemo pogostokrat v življenji po mestih, kjer kaže kužni materijalizem sosebno svoje žalostne sledi. Sicer je del našega meščanstva še precej verén in pošten, pa to le del, ki se že težko brani proti nasprotni sovražni sili. Kaj pa v mestnih okolicah? Kakšne posledke materijalizma vidimo tú? Nemoralnost, zaničevanje vsega dobrega in blazega, občna surovost, te nečednosti se šopirijo in zavladujejo vedno bolj in bolj. Olikan brezverec se vsaj na zunanje ogiblje surovosti; neizobražen brezverec pa, to je izvržek človeštva. Kar je blazega na svetu, vse to mu služi v posmeh; ako kažeš dobro srce ter hočeš pomagati trpečemu bratu v sili, kaže ti porogljiv obraz ter ti izraže svoje zaničevanje. Take surovosti sicer ne najdeš vsak dan, pa najdeš jo vendar in to prepogosto, kar bi pač ne bilo, ko bi vladal med ljudmi krščanski duh. Jeli pa zunaj na kmetih, kjer se javlja še le pravi duh narodov, kaj bolje v tej zadevi? Da, bolje je gotovo! Tem pritrdimo radi; saj vera še ni izginila ljudem iz src. Vidimo pa tudi jasno, da preti huda nevarnost našemu priprostemu, dosedaj poštenemu kmetiču. Strast pijančevanja je oni zmaj s sedmimi glavami, kterege se poslužuje sovražnik krščanstva, da pogubi naše ljudstvo časno in večno. Ta huda strast je korenina, iz ktere izrašča pogin našemu narodu. Milo se stori človeku pri srečju in žalost ga objame, ako opazuje to skoro neozdravljivo bolezen, ki se je tako naglo vkoreninila v našem ljudstvu. Tú poprijeti, tú delati, tú napravljati na pravo pot, to naj bi bila prva skrb onim, ki govoré, da jim je pri srečju blagor našega ljudstva. Naš narod je sposoben, da postane vzoren član človeštva; Bog mu je dal dosti darov zató; če pa nadvlada ta strast, potem se bo izredil iz njega narod hudoben, kteremu ni nič več svetega, niti vera ne več! Corruptio optimi pessima!

Ako opazujemo samo površno stanje slovenskega naroda, moramo priznati, da polagoma gine vera in blagostan. Kaj pa, ako se prenašlo širé se neveri ne zapré pot? Potem pa vzkliknimo: žalostna nam majka! Mi rečemo tedaj, da naj išče slovenski narod sreče le v tem, da skrbno hrani in krepi neprecenljivo cvetlico katoliške vere; ta je vir pravega zaupanja, prave ljubezni; ona edina vzdržuje človeka v neizodah in nesrečah zemskih, kazaje mu lepšo bodočnost na onem svetu; ona razliva srečo, mir in zadovoljnost v srca vernih ter je pogoj telesnega blagostanja. Materijalni bedi se posreči le tedaj vničiti človeka, ako je ta izgubil svojo moralno moč, svojo vero.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. avgusta.

Notranje dežele.

Zedinjenja naših primorskih pokrajin *Istre*, *Trsta* in *Goriške* v eno samo politično skupino, se isterski Hrvatje, kakor „Naša Sloga“ piše, nič kaj ne veselé, bati se je pa tudi nimajo vzroka. Ako bi pa sploh na izbero imeli, volili bi si raje s Tržaškimi Lahi politično sodelovati, kakor pa z isterskimi „irredentisti“. Tržaški Lahi zdé se jim pošteno odkriti sovražniki, isterski so jim pa zavrtni in je njihovo poglavitno načelo, da se „irredenta“ redi na razvalinah slovanskega telesa. Zato bi bila, ako se stvar od te strani opazuje, pač velika dobrota za vse, če bi se isterski deželni zbor opustil in bi se v Trst prenesla njegova opravila. Kdo pa bode porok, da bi bil novi deželni volilni red ves tako pravičen, kakor se ga smejo Slovani nadjati? Naj se nam nikar ne zameri, če tako dolgo o njem dvomimo, dokler bode v Trstu na krmilu dosedanji c. kr. namestnik. Vzrokov nam pač ni treba navajati, preveč so znani. Da bode pa tudi za slovansko Primorje prišel rešilni dan, kakor je prišel za belo Ljubljano, smo tako preverjeni, da nam tega prepričanja nikdo ne vzame in tedaj pokazalo se bo

LISTEK.

Nekaj zgodovinskega o soli.

Sol ima veliko važnost za človeštvo, zato je modri stvarnik skrbel, da se nahaja v toliki množini na zemlji. Vsa morska voda je tako napojena s soljo, da je je lahko dobiti ob vseh morskih obalah, do kterih more solnce s svojimi žarki. Morska voda se vsled solnčine gorkote spremeni v sopar ter spuhti, suha sol pa ostane sama na primorskem svetu. Ne samo v morji ima sol svoj vir, ona krije na mnogih krajih suho zemljo v veliki množini ali pa je zakopana globoko pod zemljo, kjer napaja sladke studence ter jih slane pošilja na beli dan. Na zemeljskem površji se nam kaže v podobi belkastih kristalov, ki delajo zemljo nerodovitno. Ta nerodovitnost je bila starim narodom simbol opustošenja; ako so sovražniki razdrli mesto in hotli, naj zgine raz zemeljskih tal na veke, so potresli razvaline s soljo in ta običaj je prerokoval mestu, da se nima več nadejati vstajenja.

Slanih, nerodovitnih tal so se ogibali stari pastirski narodi; če so pa le naleteli nanje, so gnali svojo čredo dalje v zelene pašnike in gojzde, kjer so

si lahko pripravili živeža z obilnim lovom; pogrešali so pa soli, s katero so prej začinjali meso in sir. Že v davnih časih, o kterih ne vé toliko povedati zgodovina, so spoznali ljudje sol in njeno moč, ki dela jedila slastne. Poleg tega ima sol še drugo lastnost; ona obvaruje razne stvari gnjilobe; to njeno moč so posebno cenili ribiči, ki so hranili ribe v soli. To njeno korist so oporabljivali tudi lovci, ako se jim je bilo posrečilo naloviti večje število volov, jelenov ali druge divjačine. Posušili so del mesa, kterege je storila še le sol okusnega in vžitnega.

Velika korist, katero daje sol človeku, ga je nagnila, da je začel pridno ž njo tržiti; tako je sol pripomogla mnogo k razširjenji prometa in trgovine. Ko ni bilo še oglaženih cest, vozili so sol na ladijah v druge kraje; pa če so jo hotli spraviti do vode, so si morali ljudje omisliti voz, če tudi le lesenih in na debelo narejenih. Ako so našli v deželi slano vodo ter se jim je posrečilo na umeten način premeniti to slano vodo v trdo sol, je postal tak kraj kmalo obljuden ter nekako središče, v njegovi okolici pa je bilo polno tujcev in trgovcev, ki so hotli mirnim potom koristiti sebi, ljudstvu in omiki.

Čim bolj se je poizgubljala prvotna divjost iz ljudstev, tem težje so povsodi pogrešali sol. Kakor človek ne more živeti brez vode, skoro enako ne

more biti brez soli, ako ga je že obsijal svit omike. To so spoznale tudi razne oblastnije ter so obdačile trgovino s soljo, dobro vedoč, da se jim obeta s tem dober, gotov dohodek.

Sol in kruh, to so reči, ktere potrebuje človek za vsakdanji užitek; zato je pa bilo mogoče, da je prišla sol v tako tesno zvezo z navadami, gostoljubnostjo in prijateljstvom raznih ljudstev. Tako so imeli Slovani in imajo še navado, da pozdravljajo prišlica s kruhom in soljo. Arabec se sprijazni s sovražnikom, ako okusita skupno kruha in soli. „Sol je podoba prijateljstva“, pravi grški pisatelj. Sol streti veljá pri Grkih toliko, kot prelomiti zvestobo.

Zaradi velike dobrote, katero je dajala sol ljudem, jim je bila, rekel bi, sveta. Zdela se jim je vir življenja, ker je mrtve stvari obvarovala gnjilobe in razpada.

Kedaj so jeli uživati ljudje sol, o tem poročila molčé. Gotovo je, da so bili Egipčani in Semiti zgodaj preskrbljeni ž njo; dobivali so jo iz deltinah morskih plitvin, slanih jezer ali pa iz puščav, s soljo pokritih. Tako poroča pisatelj, da se v zahodnjem Egiptu, pri svetišči Amonovem, deset dni oddaljenim od Teb, dobiva sol v velicah kepah. Egipčani so že radi tega porabili mnogo soli, ker so bili vajeni maziliti svoje mrtve, za kar jim je bila ravno sol dober

tudi ondi, kaj zamore slovanska moč, ako je ne duši tuja pest. Kako bi bilo sicer mogoče, da samopašno gospodari peščica tujcev nad domačini po Istri in po Trstu, osobito pa po Istri, ako bi je ne podpirala krivična volilna postava.

Gledé *petletnice obstanka Taaffjevega ministerstva* tudi „Deutsche Ztg.“ svojo modrost razklada ter premotruje napore, prizadevanja in politiko njegovo ter pride do sklepa, da bi najbolje bilo, ko bi grof Taaffe odstopil ter državne vajeti kakemu spretnejšemu (seveda liberalu), izročil; kajti Nemci in to liberalni se še sedaj ne morejo privaditi, da imajo gospodarja nad seboj. Če tudi jim je očem, ter jim boljšega kruha reže, kakor pa otrokom slovanske matere, se ga vendar le ne morejo navaditi. Oni si želé očeta, ki bi njim vsega v obilnosti nasul, slovanske otroke pa stradal. Tak minister bil bi po njihovi volji. Da pa „Deutsche Ztg.“ svojo trditve dokaže, da je Taaffeju res spodletelo, z dolgim prstom kaže na izjavo moravskega grofa Mitrovskega njegovi duhovščini, o kateri smo že govorili in pa na Lipanjski shod Mladočehov. Oboji dokaz je pa tako piškav, da bolje ne more biti. Res je, da grof Taaffe ni čudežev delal in jih tudi za njim noben minister še leta in leta ne bo, kajti državno gospodarstvo je dobil tako zagaženo, da se ga še sedaj vedno in zadosti blata drži. Še bodo leta in leta minula, predno ga popolnoma otrebi! Ko bi se kak slovanski list pritoževal o prepričli ljubezni in preveliki topoušnosti sedanjega ministra gledé Slovanov in njihovih zahtev, bi mu pač lahko rekli, in tudi bi mu: „prav imaš, resnica je, kar pišeš“, da se pa ravno „Deutsche Ztg.“ pritoži, zdi se nam pa tako, kakor bi se pritožilo malopridno dete, kojemu je oče iz rok izpulil šibo, s katero je razvajenec druge svoje brate šibal.

Če se je še kedaj kakemu človeku pravica zgodila, dosegel jo je brez ugovora *anarhist Anton Kammerer*, ki je sedaj prvi na vrsti, ki mu bodo konopec okoli vrata vrgli, na katerem visé bo dajal zadostenje za živinsko svojo početje, dokler se je potikal še po svetu. Pri deželni sodnji je obravnavala proti njemu že dokončana, ker je pa Kammerer tudi vojaški hudodelec, imajo ga toraj sedaj pred vojaško sodnijo. Zaprt je v vojašnici in ga stražijo kakor krvoločnega risa, kteremu je tudi povsem podoben; še celó ječa njegova podobna je risovemu berlogu v kakem zverinjaku, kajti predeljena je z močnimi železnimi križi v dva dela. V prvem stoji ponoči in podnevu vojak z nabito puško, ki ima ojster ukaz Kammererja vedno opazovati, kateri je v drugem oddelku ali za križi spravljen. Vklenjen na nogah je noč in dan, roke ima pa popolno proste. Kammerer je z začetka vse tajil in tudi govoriti ni hotel. Sedaj se mu je pa jezik razvezal in je vse priznal, česar so ga dolžili. Tudi je za trdno prepričan, da je padel po izdajici pravici v roke in da ga čakajo vešali. Velika sreča je res za sedanjí človeški rod, da imajo anarhisti in njihovi tovariši med saboj silno nevarnega sovražnika — izdajalstvo. Če bi jim tudi nobena druga reč repetnic ne pristigla, izdajalstvo lastnih tovarišev populiilo jim bo s časoma že toliko perja, da ne bodo nič več za — letanje.

Vnanje države.

V *Belemgradu* napravilo se bode društvo za podporo inozemcev, ki so nezadolženo zagazili v revščino. Pri vsem spoštovanji, ki ga do južnih naših bratov Srbov imamo, moramo priznati, da je pri njih, kar jih je preko Save in Donave, jako malo krščanske ljubezni doma! Človek ptujec ti ondi lahko na cesti pogine od lakote in žeje, in ne bo ga vsmljenega srea, ki bi mu podaril skorjice kruha ali požirek hladne vode. Nasproti bi pa odličujakom vse na vrat obesili! To je madež, velik madež, kterega se mora srbski narod znebiti, ako si hoče

pridobiti spoštovanje svojih sosedov. Kolikor se je do sedaj ljudi iz Srbije povrnilo, ki so bili obsojeni, ondi z rokami si kruh služiti, še nobeden se ni pohvalil s srbsko gostoljubnostjo, kar Srbom nikakor ne more na čast biti. Vzrok temu je slab poduk Srbov o družih Slovanih, posebno pa o avstrijskih, ktere s kratko in vseskozi napačno besedo „švaba“ nazivajo. Nečemo trditi, da bi bili vsi Srbi vseskozi takošni, kakoršne smo tukaj v resničnem ogledalu pokazali, večina pa jih je. Da so pa taki, vzrok niso sami, temveč tje kaj privandrani pustolovci iz vseh krajev, ki le na to mislijo, kaka bi domačine, ki jih imajo za silno neumne, osleparili; prav da se vsakdo prepriča ravno nasprotnega. Nekoliko je krivo tudi orientalsko okamenelo razkolniško krščanstvo.

Na vsak način hočejo se *Lahit* kolere vbrniti, če se jo pa bodo, je drugo vprašanje, kajti razširja se sicer počasi, toda gotovo od mesta do mesta, od vasi do vasi. Pri tem pa vse mogočne in nemogočne reči poskušajo, ktere so jim nasvetovane od samouke, od učenega doktorja, da bi bile za, ali bolje proti koleri dobre. Toda bolj ko se je branijo, bolj se kolera razširja in davi ljudi, kakor bi bila najeta! Že so tri dežele po nji okužene, več jih pa še bo, pri vsem tem pa Lahom še vedno zadosti čadosti časa ostaja za sovražne naklepe proti Avstriji. Neizrečeno jih grize, da je Avstrija roparske Bošnjake vkrotila in njihovo deželo posedla, še bolj jih pa žuli misel, da ima Avstrija še vedno v Trstu in Tridentu svojega dvoglanatega tiča, ki sicer v obeh krempljih nekaj drži, s čemu bi tu pa tam skoraj vsak dan lahko vdaril po izdajalskih naših sosedih bodisi z mečem, z žezlom ali pa naj bi jim že vsaj tisto jabolko v bučo zagnal; ali nič, prav nič se jim ne zgodi, kakor da bi v Trstu ne imeli za nje „via Tigor“ in Ljubljani pa žabjaka. Vsak, kdor ni Slovan, sme svoje misli v najsurovejših napadih na Avstrijo izraževati, če se pa Slovenec za njo potegne, je že dvomljivo, če se ne bode za to državni pravdnik preveč zanimal.

Poslednja daljša novica iz *Bolgarskega*, ktero smo našim čitateljem podali, prinašala je novo ministerstvo in od tedaj še menda ni štiri tedne preteklo. Danes že zopet prihaja glas od dolene Donave, da so ministerstvu Karavelov v Sofiji dnevi šteti in bo menda zopet Zankov prevzel prvomestni sedež, raz kterega ga je bil Karavelov še le pred štirimi tedni spodrnil. Povod zopetni spremembi dali so ondašnji konservativci, kterih program je pa vse drugo prej nego konservativen, ker so Karavelovu prijateljstvo odpovedali in se zopet Zankovu prilizovati jeli. To ni nikakor možko postopanje, ter najostreje obsodbe zasluži, kajti iz vsega je razvidno, da ondašnjim politikom na stvari ni prav nič ležeče, pač pa vse na osebnosti in na mastni službi! Pri takem početji domovina ne bo nikakih koristiti vživala, kajti vspešno delo pri takojšnjih okoliščinah ni mogoče. Kako vendar! Saj se pod novim ministrom še stol ne ogreje, in že zopet se je treba umakniti kakemu drugemu lakomnežu ali pa tudi takemu, ki hrepeni po tej visoki službi iz gole prevzetnosti in častilakomnosti. Uboga Bolgarska, ki si od takih ljudi odvisna, ki od takih pustolovcev pričakuješ lepše bodočnosti! Ruski meč bi bil privoščiti zopet na deset let, da bi razuzdane moč, ki se s politiko pečajo, navadil reda, kakoršen se v državnem življenji spodobí.

Izvirni dopisi.

Od sv. Gregorja, 10. avg. Le redko pelja pot, ki se kakor kača vije med rodovitnim poljem proti Velikim Laščem, popotnika mimo sv. Gregorja, in vendar je to, da si tudi bolj samotno, prav prijetno selišče, ki se tujeu takoj priljubi; kajti dospvšem na vrh gore odpré se ti razgled na desno in levo in ako imaš dobro oko, lahko gledaš 6 ali 7 ur oddaljeno glavno mesto slovensko.

Pretečeno nedeljo pa je bil sv. Gregor središče splošnega veselja. Obhajala se je tu redka za sveti Gregor nenavadna slovesnost. Opravil je namreč č. g. Petrič svojo prvo sveto daritev, kakoršna že 21 let ni bilo tukaj, ob enem pa je obhajal č. g. župnik svoj godovni dan. Vbrano pritrkovanje, močni strel možnarjev, vse to je nekako nehoté povzdigovalo človeško srce od vsakdanjega zemskega do višjega. V lepem sprevodu so duhovni tovariši spremili novomašnika v cerkev, s kora pa je donelo lepo vbrano petje, ki je človeka pretreslo v dnu srca. Slavnostni govor je imel č. g. župnik Grjol, prijatelj in dobrotnik novemašnikov, ki je v jedrnatem govoru pokazal, da duhovnik ni od tega svetá, kako drago mora duhovnik plačati vsako dobroto in veselje, ki ga morebiti vživa od strani sveta. Občudoval sem že večkrat tu lepo vbrano petje, da je pa ta dan bilo posebno izvrstno. Mislim, da sem vse povedal, ako povem, da so bili tu štirje udje St. Jakobskega kora iz Ljubljane. Pela se je Kempsterjeva maša v D. Pri obedu se je napivalo na zdravje novomašnikovo in žup-

nikovo, zatoraj tudi tu še enkrat kličem obema: na mnogaja leta, slava tako skrbnemu župniku!

Z *Dolenjskega*, 13. avgusta. V 184. „Slovenčev“ št. „poslužuje“ Vilinski drobnobesednemu potniku „Z Brezja do Zatičine“ s kratkim izpiskom iz knjižice „Topographia“ itd. Za oni citat mu je bil morda marsikak „Slovenčev“ bralec hvaležen in tudi sebe ne izvzemem. Dobro je, da je dopisnik naznanil tisto važno knjižico. Ali ker se mi zdi, da je dopisnik z dopisom nastavlil nekako tudi „drobnobesednemu“ potniku svoje „vile“, se mu mora ta umakniti, da ga ne zadenejo bodice. Sicer ni bilo to meni namenjeno, ker jaz sem potoval „iz Brezja“ ne „z Brezja“, pa tako bi morda lahko kdo mislil. Pa pustimo to. Nam gré za „vstanovne letnice nekam pogrešajočemu“. Ali je z onim „anno 1135 erexit“ res vstanovno leto tako določeno, kakor bi s klinon pribil? So li tisto leto samostan dozidali ali ka-li? Onim čitateljem, ki so imeli v roki Valvazorja ali patra Žuzel-na Zatičko „Idiographia“ ali „Mitth. des hist. Vereines“ ali Šumijev „Archiv“ ali Dimčev zgodovino ali kaj drugega tacega, lahko vé, od kedaj je datirano vstanovno pismo Peregrinovo, njemu ni treba popraševati več po vstanovni letnici. Ker je po naključji tudi „drobnobesedni potnik“ dobil vse te knjige pod roke, tudi njemu ni treba v nekem smislu „pogrešati“ vstanovne letnice, ker jih je videl že preveč. Tisti, ki se ne operajo na vstanovno pismo, začnajo zgodovino samostana Zatiškega z različnimi letnicami. Eni štejejo leta že od 1132, drugi 1134, tretji 1135 in še drugi 1136. Tedaj letnic na izboranje! Sicer naj pa se še izpovem, da v onih listkih „potnik“ ni imel namena preiskovati, kedaj je bil samostan vstanovljen, tista letnica 1136 pritknila se je po sili. O zidanji samostana naj pa le pridenem, da letnici 1482 in 1604 ne zadostujete. Ako mi ne verjamete, pa berite omenjeno „Idiographia“ od l. 1719, ki na drobno popisuje, kdo in kedaj je samostan zidal, prezidal in prizidaval. Pa tudi oko pokaže, da je zidano poslopje o različnih dobah. Tudi še po letu 1728 je samostan spremenil lice kakor tudi cerkev. Toliko naj o tem zadostuje.

Le še o oni opazki v zadnjih 8 vrsticah bodi nekaj omenjeno. Tudi jaz pritrdim, da ne zadeva krivda župnikov in stavbarjev, ker so delali „bona fide“, ali Turkov pa vsaj na Muljavo ne maram, da bi imeli kaj opraviti pri „popravljanji“ cerkve. Proti koncu 18. stoletja gospod Vilinski vsaj ne bo trdil, da bi zavoljo Turkov trebalo prezidavati cerkve. O tem se lahko prepriča, kedar pride na Muljavo. Pri cerkvi se poznajo še zazidana gotska okna. Premerite jih, potlej pa nastavite mero na nove predrtine. Ko bote videli, da bi lahko šli dve stari okni v eno novo, vendar ne bote več trdili, da so zaradi varnosti pred Turki večje odprtine delali. Ali če še očem nočete verjeti, naj Vas prepriča britka resnica, da so še v tem stoletji nekteri župniki zazidovali gotska okna in še pred 20 leti. Pa še tako daleč nazaj ni treba hoditi. Še v sedanjem času marsikje v cerkvi „popravijo“ kaj na slabše — pa mislijo, da je prav, da-si tudi se ni več Turka bati. Zakaj bi skrivali rane, ki se dajo zaceliti, ako so očitne?

A. A.

Iz Celja, 15. avgusta. (*Vatrogasci. Volitve. Strahovanje.*) Danes, 15. avgusta, jutri in v nedeljo obhajajo vatrogasci (ognjegasilci) iz cele Štajarske v Celji svoj shod (Gautag). Pred mestno hišo, nasproti Marijni cerkvi, so se imeli ob 3/4 11 predpoldne slovesno sprejeti. Zategadel se ni danes v tej cerkvi obhajala druga slovesna božja služba, kar se je godilo vsako leto na dan vnovovzetja Marije Device. Došlo je vatrogascev obilo število iz vseh krajev Štajarske; toda deževno vreme njim kalí veselje. Mesto je ovenčano z mnogimi zastavami; med nekterimi cesarskimi in deželnimi je razobešenih tudi mnogo nemških: črno-rudeče-rumenih. Bodi njim! Ene razlike med to pangermanistično in pa med slovensko slovesnostjo, ki se je zadnjič obhajala ob priliki blagoslovljenja Sokolove zastave v Mozirji, ne smem zamolčati. Med tem ko so Sokolci sprejeli v svoj program, kakor se to katoličanom spodobí, božjo službo na binkoštno nedeljo v Mozirji in na binkoštni ponedeljek v Nazaretu; se nemški vatrogasci niti danes na veliki praznik vnovovzetja Device Marije, niti prihodnje nedeljo, očiteljno ne vdeležujejo božje službe. Da, ravno nasprotno! Kakor ste iz zgoraj navedenega razvideli, se je navadna božja služba morala celó

pripomoček. Mrtvo truplo so položili v slano vodo; potem pa je obdali z dišavami.

Ker so indogrmanski narodi še svoje črede pasli ter se vedno premikali, jim sol skoro gotovo ni bila znana. To lahko sklepamo že iz tega, ker v Aziji niso imeli besede za „sol“ v našem pomenu in je celó sanskrit nima v svoji bogati zalogi besede. Ko so se pa Indogrmani jeli seliti iz svoje prvotne domovine proti zahodni strani, so naleteli o okolici Aralskega in Kaspiškega jezera na popolnoma ali samo na pol posušena jezera, polna solnatih kristalov; take solnate luže so bile skoro gotovo ostanki morja, ki je nekda pokrivalo one pokrajine na daleč in široko. V tej krajih je bilo nakupičene tolike te rudnine, da so jo lahko kar brez truda pobirali. Tukaj skoraj gotovo se je prijelo te rudnine ime: sol, kar je prej pomenilo: mah, močvirje, luža; to slovo je ostalo v novem pomenu vsem narodom, ki prišli preko azijskih planjav v Evropo; premenila se je njegova oblika le malo, n. pr. grški hals, latinski sal, slovenski sol, gotski sald itd. Izmed evropskih narodov sta zgubila skupno obliko „sol“ v našem pomenu le litavski in albanski.

(Konec prih.)

umakniti svetni veselici. Tudi znamenje današnjega brezbožnega časa!

Volitve volilnih mož so pri nas končane. Brez dvoma zmagamo Slovenci z vsemi 8 slovenskimi kandidati v kmečkih skupinah. Kjer so narodnjaki, njim na čelu duhovniki, storili so že ob pravem času svojo dolžnost; bilo je mogoče izvoliti zanesljive slovenske volilne može. Neizmerno nas je razveselilo, ko smo zvedeli od nekterih sosesk, ki so do zdaj vedno volile nemškutarske može, da so zdaj tamkaj zmagali narodni može. Tako n. pr. je do zdajšnje nemčursko Rajhenburško gnjezd do razdjano; razdjane so Makole. Toda v obeh krajih treba je bilo postaviti kot slovenskega kandidata nasproti nemškutarju domačega župnika; in ta je podrl liberalca. V Rajhenburškem trgu se še nobenkrat do zdaj ni posrečilo prodreti z narodnim volilnim možem. A zdajšnji gosp. župnik Fr. Walter je vrgel nemškutarja ob tla in je sam izvoljen. Vsled tega se vé huda jeza v nasprotnem taboru. Prav dobro je vplival na srečen izid volitev volilnih možev v veliki Rajhenburški fari volilni shod, ki ga je v Novakovi hiši zunaj Rajhenburškega trga priredil gosp. Jerman v nedeljo 3. avgusta. Rajhenburške posili-nemce je sicer jezilo, da se je kmetsko ljudstvo s tako navdušenostjo vdeleževalo tega shoda; še streljanje z možnarji so hotli prepovedati nekteri nemškutarski možiceljni, „da se ne bi vžgal kak kozolec“. Vse ni nič pomagalo. Ne le kmečke občine v tej veliki fari; celó dozdašnja nemško-liberalna trdnjava, sam trg Rajhenburg mora voliti poštenega Slovence. Živijo vrli može, ki so za Slovenstvo pridobili trezne Rajhenburške tržane! Upamo, da v nedolgem času bo prišlo tudi ondašno županstvo v druge roke. Vseh 23 volilnih mož iz Sevniske komisije bo volilo v Brežicah gosp. Jermana; propad Žnidaršičev je gotov.

Kako strahujejo nemški liberalci (lucus a non lucendo) — boljše rečeno: nemškutarski divjaki vse tiste, ki volijo poštene Slovence, o tem je „Slovenec“ že nekoliko poročal. Tu imate še nekoliko podatkov. Ubožec iz Celjske fare, ki ima vsled svoje kočljarije tudi volilno pravico in se je te posluževal, „ker ni hotel“, kakor se je sam izrazil, „zatajiti svojega maternega jezika“ — ta ubožec se ne sme več prikazati v hišah Celjskih mogotcev; niti se ne daje njegovi hčerki več hrane, ktero je dobivala dozda! Celjska „Wachterca“ je odpovedala tukajšnjim prečastitim gospodom kapucinom prijaznost Celjskih purgarjev; zakaj? ker so č. g. Pater gvardijan, Miroslav Inglič, volili namesto nemško-liberalnih poštene slovenske može v občinski odbor.

Včerašnja „Tagespost“ „zdeluje“ celó zmerno liberalnega Graškega deželnega odbornika dr. Schreinerja in na povelje Celjskih nemško-liberalnih trinogov se v Gradci agitira zoper imenovanega gospoda, ki je pred kratkim v imenu cele štajarske dežele tako prijazno pozdravljaj glavarje nemškega „Schulvereina“. Pa zakaj je ta „Urgerman“ tako nagloma zgubil ljubezen liberalcev? Zato, ker kot poročevalec o šolskih rečeh v deželnem odboru „ni varoval nemških koristi, ko se je oddajalo mesto ravnatelja na Celjski mestjanski šoli“. Kaj pa, ali je to mesto morebiti dobil kak Slovenec? Nikakor ne. Gosp. Spanda, ki je naslednik gosp. Dirmhirnov, in je bil do zdaj ravnatelj na meščanski šoli v Hartbergu, ni bil priporočan od Celjske „Wachterce“; ta je hotla imeti najbrž odločnega nemško-liberalnega agitatorja kot tukajšnjega vodja; toraj zadostna pregreha, da se g. Spandi kar v začetku, ko še svoje službe nastopil ni, življenje v Celji ogreni. Pravijo tudi, da g. Spanda še tudi duhovenstvo spoštuje; to pa je se vé njegova največa napaka v očeh Celjskih liberaluhov; toraj proč z njim, in z vsemi tistimi, ki so mu gladili pot v Celje.

Pred tukajšnjimi Celjskimi porotniki sta bila zatožena pretečene dni dva vrednika; kako se je godilo slovenskemu, ste že poročali: enoglasno je bil obsojen. Nekoliko dni pozneje se je vršila obravnava zoper nemškega vrednika „Deutsche Wachterce“ in njegovega dopisnika; kaj se je zgodilo pa temu? Enoglasno sta bila vrednik in njegov dopisnik spoznana kot nedolžna. Razsodbo zoper g. dr. Gregorca, kakor zoper g. Besozzija je lahko vganil vsakdo, ki tukajšnje razmere pozná, že pred obravnavo. No, bodisi; mera se napolnuje, vsaka pa je enkrat polna. Bog nam pomagaj!

Iz Celovca, 14. avgusta. (Novovoljeni poslanec dr. Abuja.) Mi smo se prezgodaj veselili, ko smo dr. Abujo šteli med slovenske poslance. Vsak je mislil, da bo vsaj v narodnem oziru podpiral Slovence, ker je v Celovško čitalnico zahajal. Zdaj pa tega upanja nemamo več. Priobčil je namreč v „Deutsche Zeitung“ poslanico, v kateri pravi, da nikdar ne more hoditi s konservativno stranko, da on pripozna nemško voditeljstvo (beri: gospodstvo) na Koroškem, da on noče, da bi se na Koroškem „kalil narodni mir“ itd. Samo to pripozna, da je rojen Slovenec. Ali je mar to kaka koncesija za nas? Če je kdo slovenskih starišev sin, mora to vendar pripoznati, če noče biti lažnjivec. Tega tudi Seebacher, Oraš, Dežman, dr. Glančnik in drugi nemškutarji ne tajijo, da so rojeni Slovenci, in tudi tajiti ne morejo. Po izjavi pa, ki jo je priobčil v „Deutsche Ztg.“ ne moremo šteti dr. Abuje med Slovence, ampak med nemškutarje, med odpadnike! Kajti le od njih se je naučil tiste fraze o „koroškem miru“. Saj smo tudi mi za mir, pa pod takim pogojem, da se tudi Slovincem vsaj dihati pusti. Če koga zvežen in mu usta zamašim, je tudi „miren“, in tak „mir“ hočejo nemškutarji na Koroškem! Prav abotna je tudi fraza „o nemškem vodstvu in njegovih posledicah“. Gospod doktor je tedaj tudi tega mnenja kakor dr. Schmiderer v Mariboru, da mora en narod biti „hammer“ (kladvo), drugi pa „amboss“ (nakovalo).

Mi pa mislimo, da lahko dva naroda enakopravno v eni državi skup živita. To nam priča Švica, nam priča Belgija. Slovenci smo na Koroškem prvotni narod, mi smo prvi obdelovali to zemljo; in če se dr. Abuja kot rojen Slovenec ne mora vspeti do stališča, da bi Slovincem privoščil vsaj ravnopravnost, če on zagovarja nemško hegemonijo (hammer-amboss-politiko), potem smo žnjim pri kraji. En nemškutar več ali menj v deželnem zboru, to nas ne splaši! Dva slovenska poslanca bota ravno tako malo dosegla, kakor trije. Mi pa pričakujemo pomoči iz Dunaja, od vlade, ter od naših bratov na Kranjskem in Štajarskem. Mi bomo še z naprej zagovarjali pravice koroških Slovencev, jih dramili in podučevali — brez ozira na gosp. dr. Abujo in njegove nemškoliberalne tovarše! Če on misli, da mi s tem „mir kalimo“, ako za Slovence zahtevamo to, kar jim gre po državnih osnovnih postavah, — drago mu! Mi sodimo da on kot jurist, če bi tudi Nemec bil, bi se moral poganjati za to, da se državne postave povsod (tudi na Koroškem) izvršujejo. To je realna istina, da se § 19 na Koroškem ne izvršuje, kar pa govorite, g. doktor, o „nemškem vodstvu“, to je fraza, ki jo zlorabijo nemškoliberalci v zatiranje Slovanov!

Toda, dosti je besedi, slovenski narod preide na dnevni red preko enakih izjav svojih nasprotnikov. Če se je prav kdo v Celovških šolah navlekel nemškega duha, in misli, da bo s tem duhom napredku Slovanstva cokljo podložil, — on se moti. Slovenski duh živi in raste, prihodnost je slovanska.

V Koroških mestih so voljeni: v Celovcu Jezernik in dr. Hibler, v Št. Vidu dr. Grawein proti dr. Prettnerju, v Volsberku Herbert, v Spitalu Pichler, v Šmohoru Schnablegger, v Beljaku Ghon, v Velikovu dr. Luggin. Koliko glasov je dobil narodni kandidat dr. Adamič v Velikovu, mi še ni znano. Izvoljeni so vsi liberalci.

Domače novice.

(„Duhovnega Pastirstva“) drugi del se pridno tiska ter bo gotov tje do novembra. Obsegal bo splošno liturgiko, govoreč o cerkvenem letu in njega delih, o bogočastnih stavbah in o pokopališčih, o liturgičnem jeziku in cerkveni poeziji, o svetih oblačilih, podobah, relikvijah in raznih simbolih iz narave. Iz posebne liturgike bo ta zvezek podajal razprave o raznih javnih pobožnostih, pa o brevijariji; tudi bo obsegal vso tvarino o sv. maši, vmes dokaj natančno liturgično-ascetično razlaganje Rimskega mašnega obreda. Vsi predmeti so obravnavani v toliki obširnosti, da bode tudi mašnikom v pastirstvu delujočim knjiga dobro služila. — Želeti je, da bi gospodje, ki še nimajo prvega zvezka, kmalo segli po njem, da naslednji ložej morejo dan.

Pri tej priliki toplo priporočamo, da si prečast. duhovni gospodje hitro omislijo I. zvezek „Duhov-

nega Pastirstva“, kateri ga še nimajo. Domače slovstvo je podpore vredno in potrebno, tedaj ga tudi podpirati moramo, naj bi tudi mi osebno te ali druge knjige ne potrebovali. „Pastirstvo“ potrebuje vsak duhovnik brez izjeme. Da smo do zdaj po nemških in drugih knjigah te baže segali, nam ni bilo zameriti, ker drugače nismo mogli; a zdaj, čemu iz tujega korita zajemati, ko nam domač vrellec izvrstno kapljo donaša, ki ob enem bistri um in bogati jezik, kar drugi viri ne morejo? Ne bomo v posebnosti in podrobnosti I. zvezka „Duhovnega Pastirstva“ presojevali in hvalili, da nam ne bo kdo očital, kakor bila bi sodba in hvala sumljiva, češ, „pro domo sua“, ampak le rečemo, gosp. profesor Zupančič je še prej v dejanskem pastirstvu slovel kot strokovnjak v liturgičnih in sorodnih znanstvih, tedaj smemo se nadjati toliko bolj od njega sedaj kaj dovršenega, ker je znanstveno pastirstvo postalo njegov poklic. Res tudi dva slovenska presojevalca, eden župnik in znan pisatelj (g. K. v Fr.), drugi znan profesor bogoslovja (g. S. v M.), prvi v „Edidinosti“, drugi v „Slov. Gosp.“ jako ugodno in za pisatelja častno presojujeta ter knjigo najtopleje prečast. duhovščini priporočata. Konečno tu dostavljamo, da glavna vsebina I. zvezka je: a) Oseba duh. pastirja in potrebne lastnosti; b) njegov poduk pri odraslih ali homiletika in c) pri nedoraslih ali katehetika in kar zraven gré. — Veljá v „Katoliški bukvarni“ 1 gld. 20 kr., z poštino vred pa 1 gld. 30 kr.

(Gledališkega vlaka) iz Ljubljane v zlato Prago ne bo. Vzrok temu so neke poprave, ki so se v narodnem gledališču v Pragi potrebne pokazale in pri vsi pridnosti delavcev ne morejo poprej dovršene biti, nego še le pozno na jesen. Za potovanje v Prago v Ljubljani sestavljeni odbor je menda že novce vračati jel tistim gospodom, ki so mu jih poslali. Natančnejega poročila pričakujemo od odbora samega.

(Čitalnica) je bila sinoči natlačena. Nismo še videli kmalo toliko občinstva ondi, le škoda, da ni bilo vreme za to, da bi se bili ljudje lahko po vrtu razprostrli. Povod veselici bil je završek „Sokolovega“ keglanja na dobitke. Razprodalo se je 2300 serij, dobitke so pa dobili sledeči Sokoli: Prvo darilo z 10 cekini dobil je na 23 kegljev g. Jager. Drugo darilo z 7 cekini za 22 kegljev dobil je gospod, ki ne želi, da bi se njegovo ime razglasilo, ter je polovico dobitka poklonil „Sokolu“, polovico pa kegljalcu, ki se je zanj trudil. Tretje darilo za 21 kegljev prejel je g. J. 5 cekinov; ravno tako četrto darilo za največ serij 3 cekine. Peti dobitok za 21 kegljev 2 cekina dobil je g. Srečko Noli in šesto darilo za 21 kegljev 1 cekin pa zopet g. J.

(Počitnico) svirala bode jutri zvečer na čast rojstnemu dnevu presvitlega cesarja vojaška godba po Ljubljani. Začela se bo pri Št. Peterski vojašnici, od koder se podá v mesto in potem se vrne po Poljanah v Št. Petersko vojašnico.

(Budnica) pričela se bode v ponedeljek zjutraj s 24 streli ter jo bo svirala vojaška godba po mestu. Ob 8. uri je slovesna vojaška sv. maša v Zvezdi, kjer se bodo zbrali vsi sedaj v Ljubljani pri vajah zbrani vojaški oddelki pod zapovedništvom generala Groller-ja pl. Mildensee. Ob 10. uri pa velika maša v stolni cerkvi.

(Pogreb) vmirovljenega polkovnika g. Wolfa je bil lep, da, vojaško-veličasten. Štiri kompanije pešcev v paradi spremile so ranjcega pod zapovedništvom polkovnika g. Fuxa, k poslednjem počitku, kjer so mu zadnjo čast v tem življenji z jedno general-dešaržo skazali. Častniki vdeležili so se vsi pogreba, ravno tako vsi civilni dostojanstveniki.

(Lepo število naročnikov) za slovensk list ima „Slov. Gospodar“, namreč 2600 mož, h katerim mu prav iz srea častitamo. Tednik „Slov. Gospodar“, izhajajoč v Mariboru, je štajarskemu Slovanstvu tako potreben, kakor oči v glavi; deluje pa tudi tako neprestrašeno, da je res vsega pripoznanja vreden.

(Rajhenburg), trg na štajarski zemlji za Savo, volil je prvo pot narodno. Zmagal je čast. gospod župnik.

(Č. g. Jakob Horvat), superijor lazaristov pri sv. Jožefu nad Celjem je bil o priliki petdesetletnice imenovan za knezo-škofijskega svetovalca.

(Iz Postojne) se nam poroča, da se včeraj tam ni zborovalo. Prisotnih bilo je premalo volilcev; razven Postojnčanov in Ljubljčanov došlo je le 6 ptujih gospodov.

(Deputacija), ki izroči v imenu Mozirskih dijakov slavnemu slovenskemu pesniku Gregorčiču

album, odpotovala je proti Gorici in se namerava 19. ali 20. t. m. pesniku predstaviti ter mu album izročiti.

(Na vodnjaku) pred mestno zbornico spirala je danes neka ženska kurnik od piščet ponesnažen. Ni nič kaj zdravju ugodno opravilo in bi se mu pač Ljubljana bolje podala, kakor pa mestni vodnjak, kamor ljudje po vodo hodijo.

(Ura, ki 600 dni gre) ne da bi jo bilo treba naviti, vidi se pri urarju g. Rudholzerji. To Vam umotvor, ki je vreden, da si ga človek ogleda. Tudi nihalo ima čisto nenavadno. Podobno je kakemu ridofeljnu pri kmečkem vozu in se počasi na desno in leve suče. Žal, da nam ni znana cena tega umotvora.

(Banka „Slavija“) razpošilja ravnokar svoje računsko poročilo za leto 1883. Iz tega poročila je razvidno, da je imela 1,921.110 gld. 75 kr. dohodkov; da je koncem leta ostalo članom čistega dobička 65.001 gld. 42 kr. in da je premoženje njeno narastlo na 6,093.964 gld. 32 kr. Število članov znašalo je koncem leta 1883 209.407 in glavna blagajnica v Pragi prejela je od njih naravnost 147.655 poštinih nakaznic, toraj razmerno po 405 na dan. Za škode plačala je banka dosle 7,989.041 gld. 50 kr. Gotovo lep uspeh!

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Konec.)

Na mesto državno-železniškega sveta, kateri se je sestavil na podlagi ukaza z dne 26. februarija 1882, drž. zak. št. 25, a se zdaj razpustil, stopi po § 5 omenjene organizacije državno-železniški svet, da daje svoje mnenje o gospodarstvenih vprašanjih, kateri pa sestoji iz predsednika in 50 članov, ktere imenuje trgovinski minister. On imenuje 24 članov po predlogu trgovinskih in obrtnih zbornic, in zbornica v Ljubljani ima vkupno z zbornico v Gorici predlagati jednega člana in njega namestnika. Predlagati se morejo samo pravi zbornični člani.

Zbornični tajnik poroča o dopisu na trgovinsko in obrtno zbornico v Gorici, na kateri dopis pa še ni došel odgovor; ker pa se mora predlog staviti že do 25. julija, meni, naj bi se koj vršila volitev, nadejaje se, da bode slavna Goriška zbornica s predlogom se soglašala.

Zbornica pritrjuje mnenju in predlaga se na navet gosp. zborničnega predsednika, gosp. Karol Luckmann, ravnatelj kranjske obrtne družbe, članom, oni član po Goriški zbornici predlagan pa naj bi bil namestnik.

X. G. Vaso Petričič opozorja, da c. kr. deželna blagajna ne vsprejme poškodovanega, obreznega, prevrtanega in močno obrabljenega denarja, kar provzroča trgovcem ne malo škodo, ker morajo vzprejemati tudi poškodovan denar, če nečejo izgubiti kupovalcev. On stavi toraj predlog: Zbornica naj dela na to, da bode c. kr. deželna blagajna vzprejemala poškodovane desetice in dvajsetice, ter da se te potem odstranijo iz prometa.

G. zbornični predsednik J. Kušar omenja, da se je zbornica zaradi te zadeve že obrnila na visoko c. kr. finančno ministerstvo in ker dohajajo jednake prošnje, se bode zopet obrnila, če se ti prošnji ne ugodijo.

Zbornica vzame to izjavo z zadovoljstvom na znanje.

Telegrami.

Berolin, 16. avgusta. Nemški general-konzul za Egipt odšel je včeraj v Varzin. Iz tega se sklepa, da se bode pogovor s Kalnokijem poglavitno okoli egiptovskega vprašanja pletel.

Monakovo, 16. avgusta. 100.000 mark ukradenih je na tukajšnji pošti.

Marseille, 15. avgusta. Od 13. na 14. je tukaj 15 ljudi za kolero pomrlo. Epidemija se razširja po deželi. V blaznici pri Montbervergue umrlo je do danes 41 ljudi za kolero.

London, 16. avgusta. „Times“ piše, da je Francija odbila predlagano posredovanje, katero so ji ponujale Angleška Nemčija in Amerika gledé Kitajcev. Kitajci so pa tudi svojo ponudbo, ki so jo bili poprej Francozom napravili, umaknili in so jim napovedali vojsko.

O štajarskih volitvah.

Kakor čujemo, so se razmere na Štajarskem kar čez noč predrugačile in je č. g. dr. Gregorec pripravljen za Radgonski, Ljutomerski in Ormoški okraj poslanstvo sprejeti. Vrh tega, ker je gospod poleg izbornega narodnjaka vsled svojega prepričanja postal žrtev ptuje zavisti in narodni mučenik, ne moremo drugače, kakor da ga vsem štajarskim volilecem v omenjenim volilnem okraju, namesto g. Kukoveca, kateri mu častno mesto sam blagovoljno prepušča, najtopleje priporočamo. Možem, kterim se zaradi prepričanja krivica godi in kateri silo trpé, mora vsak Slovenec ki pošteno v svoji domovini misli, z vsemi močmi na pomoč priti. Dr. Gregorec je mož, da se mu mora para iskati; on budi slovenski narod bivajoč po štajarskih vinskih goricah in žrtvuje zanj svoje moči že leta in leta; nanj se smemo po vsi pravici zanesti, da bo tudi v deželnem zboru tako možato zastopal naš narod, kakor ga sedaj zastopa v „Slov. Gospodarju“. Nič več kakor le pravico skazujemo g. dr. Gregorecu, ako ga volimo soglasno v deželni zbor, ter ga tako postavimo na častno mesto, katero mož že zdavnej zasluži. Volimo ga toraj soglasno!

Tuji.

14. avgusta.

Pri **Maliči**: Haardl pl. Hartenthurn, c. k. minist. sovetnik, z družino, z Dunaja. — Friedrich Fischer, trgovec, z Dunaja. — Štef. pl. Tuzkovič, k. og. finančni ravnatelj, iz Temešvara. — Božidar Petermandl, s soprogo, iz Gorice. — Erbehiach, trgovec, z Reke. — Friedrich Bayer, poštni vradnik, iz Kočevja. — H. Žagar, trg. vdova, z družino, iz Broda. — D. Janušič, z onukinjo, iz Siska.

Pri **Slonu**: Heinrich Görlich, fabrikant, z Dunaja. — Dr. J. Coen, advokat, iz Trsta. — Max Peinkoffer, s soprogo, iz Trsta. — Jožef Langbank, trg. potovalec, iz Trsta. — Amalia Stecher, iz Trsta. — Heinrich Politzer, s soprogo, iz Trsta. — Baroninja Call-Kaltenegger, s hčerami, iz Grada. — S. Rih-tarič, zasebnik, iz Zagreba. — Jul. Quaternik, sodn. pristav, s soprogo, iz Čubra. — Franc Jurec, lesni trgovec, s soprogo, iz Postojne.

Pri **Tavčarji**: D. Ristič, trgovec, iz Trsta. — G. Ruzič, z družino, z Reke. — Max Konečnik in Jos. Blaž, dijak, iz Mozirja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Oskar Polley, grajščak, s soprogo, iz Sežan.

Pri **Južnem kolodvoru**: Jul. Haase, sodn. sovetnik, iz Reichenbacha. — Anders, vradnik, iz Reichenbacha. — P. Langer, zasebnik, z Dunaja. — Franc Schebek, dijak, z Dunaja. — Alojzija Čeček, z Reke.

Pri **Avstrijskem caru**: M. Maier, zasebnik, iz Solno-grada. — Fr. Gusel, iz Sestranske vasi.

Umrli so:

12. avgusta. Johana Langerholz, ključarjeva hči, 10 mes., Cesta na Rudolfovo železnico št. 12, božjast. — Viktor Bonač, knjigovezeva sin, 13 mes., Poljanska cesta št. 10, vsled vodenice v glavi.

Dr. Karl Slanc

odprl je svojo

odvetniško pisarno v Novem mestu

v prostorih „Narodnega doma“. (2)

M. Matiašič

v Kranji

priporoča svojo

veliko zalogo porcelana, glazerije, zlate okvire

in več drugega blaga na drobno in debelo, po najnižji ceni.

Franc Christof

leskeči lak za tlak po sobah

brez duhu, tudi se takoj posuši.

Se vsled svojih dobrih lastnosti in zaradi svojega lahkega dela posebno priporoča tistemu, kdor si hoče sam tla položiti (lakirati). Dobi se v raznih barvah, ter pokrije tlak kakor vsaka oljnata barva, ali pa le samo leske brez vsake barve.

Uzorni namaz in poduk za rabo dobiva se po zalogah.

Franc Christof, Berolin in Praga,

izumnik in edini izdelovatelj pravega leskečega laka za tlak po sobah.

Edino poobl. zaloga za Ljubljano in okolico pri Jan. Luckmannu. (2)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporoča in razpošilja s poštanim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER
TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, bitje sren, zabasanje, gliste, bolezni na vrane, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa čee se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezni čedalje huja prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostil mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnišo zahvalo, z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

(20) posestnik v Šmarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtoglavico, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborna zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobivajo podobice Matere Božje na lepem papirju, na kterih so natisnjene molitve, ki se po vsaki tihi sv. maši z mašnikom opravljajo. 100 podobice velja 3 gl.